

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ เป็นการศึกษเชิงวิเคราะห์ (analytical study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และทัศนคติต่อยาบ้า ความแตกต่างของความรู้และทัศนคติต่อยาบ้าในนักเรียน กลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 109,104 และ 24 คนตามลำดับ ตัวอย่างได้จากนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2, 3, 5 และ 6 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยแบบสอบถามแบบ วัดความรู้และแบบวัดทัศนคติ ได้รับการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเครื่องมือทดลองใช้กับนักเรียนมัธยมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน นำไปหาค่าความเชื่อมั่นในส่วนของความรู้ใช้ KR-20 ในส่วนของทัศนคติใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัทซ์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.75 และ 0.74 ตามลำดับ การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ เปอร์เซ็นต์ไทล์ และการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยการทดสอบความแปรปรวน (analysis of variance : ANOVA) และใช้วิธีเชฟเฟ่ เทสต์ (Scheffe test)

สรุปผลการศึกษา

1. ความรู้เกี่ยวกับยาบ้า

นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยงและกลุ่มมีประสบการณ์ มีความรู้เกี่ยวกับยาบ้าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความแตกต่างพบว่า ความรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$)

2. ทัศนคติต่อยาบ้า

นักเรียนทุกกลุ่มมีทัศนคติเชิงลบต่อยาบ้า โดยกลุ่มปกติมีทัศนคติเชิงลบมากกว่ากลุ่มอื่นและกลุ่มมีประสบการณ์มีทัศนคติเชิงลบต่อยาบ่าน้อยที่สุด เมื่อทดสอบความแตกต่างทัศนคติระหว่างกลุ่มพบว่า กลุ่มปกติกับกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มปกติกับกลุ่มมีประสบการณ์ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ส่วนกลุ่มเสี่ยงกับกลุ่มมีประสบการณ์ มีทัศนคติแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$)

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในการวิเคราะห์ความรู้ และทัศนคติเป็นรายด้าน เนื่องจากการออกแบบเครื่องมือยังขาดความครอบคลุมด้านเนื้อหารายด้านอยู่มาก ข้อมูลความรู้บางส่วนที่เกี่ยวกับยาบ้าไม่ทันสมัย ผลการศึกษาครั้งนี้โดยภาพรวมมีความรู้ในระดับปานกลางมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของ ชนวรรณ อาจารย์รัฐ (2538) และอรอนงค์ หงษ์ขุมแพ (2538) และมงคล ปลื้มจิตชม และคณะ (2539) ผลการศึกษาครั้งนี้แตกต่างจากการศึกษาของวุฒิภาพ ภาพยนตร์ (2540) ซึ่งพบว่านักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับสารเสพติดในระดับต่ำมาก ทั้งนี้อาจจะเกิดจากลักษณะกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาหรือเกณฑ์ในการแบ่งระดับความรู้เกี่ยวกับยาบ้าที่ต่างกัน ในแง่ของทัศนคติต่อยาบ้าของนักเรียนพบว่า กลุ่มมีประสบการณ์ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มปกติมีทัศนคติต่อยาบ้าเชิงลบ โดยเห็นว่ายาบ้าเป็นสิ่งไม่ดี ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้มีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของมงคล ปลื้มจิตชม และคณะ (2539) และวุฒิภาพ ภาพยนตร์ (2540) จากข้อค้นพบนักเรียนกลุ่มมีประสบการณ์กับกลุ่มปกติ และกลุ่มเสี่ยงกับกลุ่มปกติมีทัศนคติแตกต่างกัน ในขณะที่กลุ่มมีประสบการณ์กับกลุ่มเสี่ยงมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน อาจอธิบายได้จากแนวคิดที่ว่าทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ สภาวะทางจิตใจ มีอิทธิพลผลักดันต่อการกระทำของบุคคลแสดงออกมาให้เห็นและถ้าบุคคลมีทัศนคติต่อสิ่งเดียวกัน คล้ายคลึงกัน ก็จะเกิดแนวทางในการที่จะปฏิบัติต่อสิ่งนั้นใกล้เคียงกัน ดังนั้นการวัดทัศนคติก็เพื่อให้เกิดประโยชน์ในด้านการหาทางป้องกัน แก้ไข และปลูกฝังทัศนคติที่เหมาะสม (ประภาพรเพ็ญสุวรรณ, 2537)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ดังต่อไปนี้คือ

1. นักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง กลุ่มมีประสบการณ์มีความรู้ในระดับปานกลาง ฉะนั้นทางโรงเรียนควรเอาใจใส่กับนักเรียนทุกกลุ่ม โดยการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับอันตรายจากยาบ้าให้อย่างต่อเนื่อง
2. นักเรียนทุกกลุ่มมีทัศนคติเชิงลบต่อยาบ้า โดยกลุ่มมีประสบการณ์มีทัศนคติเชิงลบต่อยาบ่าน้อยที่สุดและกลุ่มเสี่ยงมีทัศนคติเชิงลบต่อยาบ้ามีค่าใกล้เคียงกับกลุ่มมีประสบการณ์ ทางโรงเรียนควรส่งเสริมสนับสนุนหาวิธีการที่จะพัฒนานักเรียนให้เกิด ทัศนคติที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับยาบ้ากับทัศนคติต่อยาบ้าในนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา
2. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยสิ่งแวดล้อมภายนอก และปัจจัยครอบครัวกับความรู้เกี่ยวกับยาบ้าและทัศนคติต่อยาบ้า ในนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา
3. การศึกษาเพื่อหาแนวทาง หรือวิธีการที่สามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติเพื่อประโยชน์ในด้านการป้องกันการใช้ยาบ้า ในกลุ่มเยาวชน